

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 80 pett. à 2—Din. do 100 vrst 2.50 Din. večji inserati pett vrsta 4—Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.—Din. za inozemstvo 420.—Din.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, 1 nadstropje. — Telefon 2034.

Temeljito zavoženo gospodarstvo

Energičen nastop dr. Stojadinovića proti vladi

Novi proračun je fiktiven, ker je vlada vtihotapila v finančni zakon amandmane, po katerih lahko izda še 750 milijonov. — Visoko pasivna trgovinska bilanca

Beograd, 2. aprila. Vsi današnji beograjski listi posvečajo največjo pažnjo borbi med vlado in radikalnimi nezadovoljniki, ki so z včerajšnjim dnem pričeli pravco ofenzivo proti g. Vukićeviču in to na vseh frontah. V Velikem Bečkereku je bivši zunanj minister dr. Ninčić strahovito obošil vlado radijene protinacionalne politike v Vojvodini, v Beogradu pa sta istočasno gosp. Boža Maksimović in bivši finančni minister dr. Milan Stojadinović priredila zelo dobro obiskan shod v hotelu "National", na katerem sta prav tako odločno nastopila proti vladi. Veliko pozornost v vseh političnih krogih je vzbudila zlasti strokovna kritika proračuna s strani dr. Stojadinovića.

Dr. Stojadinović je v svojem govoru uvodoma naglašal, da je stabilizacija dinarja, s katero hoče vlada maskirati svojo pogubno gospodarsko politiko, v sedanjem trenutku ne le povsem nepotrebna, marveč na bazi, kakor si jo zamisla vlada, tudi povsem nemogoča. Dr. Stojadinović je mnenja, da forsira finančni minister dr. Bogdan Marković to vprašanje izključno le pod pritiskom veberank, ki bi se hotele okoristiti tudi pri tej akciji.

Govoreč o državnem proračunu, je dr. Stojadinović naglašal, da je proračun povsem fiktiven in visoko deficiten. Navidezno, ravnotežje v proračunu je porušeno že s samimi amandmani, ki jih je vlada naknadno vtihotapila v finančni zakon, ker nalagajo in omogočajo ogromne izdatke preko proračuna. Med drugimi je navedel slučaj pri čl. 385., ki obsegata nič manj kakor 90 točk, na podlagi katerih lahko vlada izda 750 milijonov dinarjev. Ta člen nikdar ni bil pred finančnim odborom in zanj sploh

nihče razum naložje okolice vlade ni vedel, ker ga je vlada mimo finančnega odbora in Narodne skupščine naravnost vtihotapila v finančni zakon. Takih slučajev je še cela vrsta tako, da znaša proračun faktično nad 15 milijard Din izdatkov, dočim je kritje zelo nesigurno, ker državni dohodki spričo propadajočega gospodarstva, radi povsem napadne politike vlade stalno in rapidno nadzadujeta.

Obširno se je bavil dr. Stojadinović tudi z našo trgovinsko bilanco ter ugotovil, da je pasivna za nad 800 milijonov. Največja zmeda pa vlada v vprašanju naših državnih dolgov. Danes sploh nihče ne ve, koliko smo prav za prav dolžni. Tako n. pr. ne vemo, ali dolgujemo Franciji 4 ali pa 20 milijard Din, ker trdi francoska vlada, da dolgujemo zlate franke, naša vlada pa, da gre samo za papirnate franke.

Dr. Stojadinović je zaključil svoja izvajanja s konstatacijo, da je proračun najboljše zrcalo pogubne in škodljive politike sedanega režima ter da je zato dolžnost vsakega prvega patriota, da pomaga zrušiti Vukićevičev režim, da pride na krmilo sposobna in zmožna vlada, ki bo končno rešila pereče in življenjsko važne probleme naše države.

Bivši notranji minister g. Boža Maksimović je v svojem govoru zelo ostro kritiziral notranjo politiko vlade, preganjanje nacionalistov in proteziranje naših narodnih nasprotnikov. Zborovalci so obema govornikoma prirejali viharne ovacije.

Pašičevci in centrumaši napovedujejo tudi za prihodnje dni serijo javnih shodov zlasti v Vojvodini, Srbiji ter v Bosni.

Radikali sami rušijo g. Vukićeviča

Ljuba Davidović ne gre v vlado. — Strah pred opozicijo. — Energična akcija dr. Ninčića proti hegemonističnemu režimu.

Beograd, 2. aprila. Dočim je vlada z maglo odgovitvijo Narodne skupščine hotelu pridobiti na času in preprečiti nadaljnjo ofenzivo opozicije, ki je vedno bolj ogrožalo njeno stabilnost, so včerajšnji dogodki pokazali, da je nastopilo baš nasprotino in da postaja akcija nasprotnikov sedanjega režima od dne do dne odločnejša. Včerajšnji dan je bil za vlado dokaj neprijeten, ker je znova potrdil, da se g. Vukićevič ne bo mogel izogniti spremembam, ki jih pričakujejo vsi politični kroki takoj po velikonočnih praznikih.

Mnogo komentatorjev je vzbudilo imenovanje radikalnega Bogoliuba Kujundžića za ministra pošte na mesto umrlega dr. Kočića. Dasi se je to imenovanje že deli časa navajalo in pričakovalo, je politične kroge vendarle iznenadio, ker je g. Vukićevič še prejšnjega večera novinarjem zatreljal, da Kujundžić ne bo imenovan na to mesto. Kar kar pa se sedaj doznavata, pomeni to imenovanje prav za prav neuspehl g. Vukićeviča.

Proti davku na poslovni promet

Beograd, 2. aprila. Včeraj dopoldne se je vršila plenarna seja beograjske trgovske zbornice, ki je med drugim obširno razpravljala o namenu vlade, da zastavi davek na poslovni promet za nameravano investicijsko posojilo. Vsi govorniki so se najodločnejše izjavili proti tei nakani vlade, poudarjajoč, da bi pomenilo to uveljavljanje tega davka za nedogledno dobo. Skoraj vsi govorniki so ostro kritizirali vlado in zlasti žigosali dejstvo, da se vlada polnomočni nič ne ozira na predloge, želje in nasvetne gospodarskih krovov, marveč vodi politiko, ki našemu celokupnemu gospodarstvu neizmerno škoduje. Končno je bil sprejet sklep, da se uvede sporazumno z vsemi ostalimi gospodarskimi korporacijami akcija proti založitvi tega davka in vzpostavimo s tem akcijo, da se davek na poslovni promet sploh odpravi, ker predstavlja največje breme za naše gospodarstvo.

Velikonočna prodaja modernih oblik

za gospode ob najnižjih cenah. FRAN LUKIĆ, Štritarjeva ul. V zalogi le oblike iz najboljšega blaga in elegantnih krovjev.

7 milijard odškodnine tujcem

KDK je pokrenila akcijo, da se uredi zadeva odškodnine državljanom bivših sovražnih držav. — Zločinska malomarnost državnih oblasti

Beograd, 2. aprila. Pred odhodom na parlamentarne počitnice ob priliku velikonočnih praznikov je imel poslanski klub KDK več sej, na katerih je med drugim razpravljal tudi o neuspehih naše države pred mednarodnim sodiščem v Haagu, v zadevi tožb za odškodnino. Ugotovljeno je, da je vloženih proti vrednosti naših držav na 200 odškodninskih tožb, ki predstavljajo odškodninske zahteve v višini nad 7 milijard Din. Večina tožb se sklicuje na to, da je bila z zavlačevanjem potrebnih rešitev s strani naših državnih oblasti in vsled zavlačevanja ukinite prisilnih odredb v sekvestrov nad imetjem podanikov bivših sovražnih držav povzročena lastnikom škoda, ki jo je še v posameznih slučajih povečalo nesposobno gospodarstvo komisarjev in sekvestrov.

Ker preti naši državi nevarnost, da bo moralna radi nemarnosti državnih

oblasti in partizanskega postopanja v vprašaju sekvestrov plačevati ogromne odškodnine, je klub KDK sklenil pokreniti akcijo, da se to vprašanje končno razčisti. Izvoljen je bil poseben odbor, ki naj preišče vse te zadeve in ugotovi, kdo nosi krivdo v odgovornosti za povzročeno škodo. Klub KDK bo pokrenil akcijo, da se vsi krivci pozovejo na odgovor. Klub pa se je bavil tudi z načinom zastopstva naše države pred mednarodnim sodiščem v Haagu. Kot pravni zastopnik naše države fungira bivši minister pravde in sedanji predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu dr. Dušan Subotić. Ugotovljeno je, da sklepa na svojo pest poravnave, po katerih mora država plačevati zelo velike odškodnine. Klub KDK se bo za to vprašanje še posebej zanimal in ga ilustriral tako s političnega kakor z gospodarskega stališča.

Francija za večni mir

Nota francoske vlade ameriški sti agresivne vojne.

Pariz, 2. aprila. Današnji listi obširno komentirajo besedilo francoske note ameriški vladni sekretarja pakt za večni mir.

V zadnji noti izjavlja Briand, da sprejme ameriški predlog za sklenitev splošnega paktu, ki bi obsojal vsako vojno brez razlike, toda le pod pogojem, da pristanejo na ta pakt vse velesile, ki se morajo obvezati, da prisijočijo na pomoč, če bi bila ena izmed podpisnikov tega paktu s katerokoli strani napadena.

Noti opisuje potek dosedanjih ameriško-francoskih pogajanj in naglaša potrebo, da se v prvi vrsti prepreči agresivne vojne, dočim bi bila Francija v slučaju, da ostane ta pakt omejen zgolj na Francijo in Ameriko, pripravljena, da postavi vojno izven zakona. Pozivajoč se na resolucijo ameriškega kongresa v Havani, izjavlja Briand, da pristane Francija na to, da se vse vojne brez razlike stavijo izven zakona, mih pa, da bi ta splošna formula lahko prišpomogla

do razočrite, če bi vse države erakopravno sodelovale pri sklenitvi in izvajaju takšnega paktu. Predvsem pa smatra, da bi morale podpisati to pogodbo vse one države, ki so izpostavljene nevarnosti oboroženih konfliktov. Vse države, ki bi pristale na ta pakt, bi morale izključiti vsako možnost vojne kot sredstvo svoje politike ter se medsebojno obvezati, da druga druge ne bodo nikdar napadle in da bodo vsak spor rešile mirnim potom. Končno bi morale pogodbu vsebovati klavzulo, po kateri bi bile vse ostale države rešene prevzeti obveznosti napram državi, ki bi kršila pogodbo.

Iz Washingtona poročajo, da se Kellogg ni izjavil o tem francoskem predlogu, da pa je naletela francoska nota v ameriških uradnih krogih na splošno odobravljena, ker se je Briand znatno približal stališču Amerike. Sodi se, da bo na tej osnovi sporazum mogoč.

Katastrofalen potres

Angora, 2. aprila. V noči od sobote na nedeljo je nastal v Anatoliji močan potres, o katerem poročajo sledeče podrobnosti: Epicerter potresa je bil v okolici Smirne. V Smirni sami je porušenih nad 20 hiš in je katastrofa zahtevala 50 človeških žrtv. Nad 100 oseb je težko ranjenih, nad 200 jih pa še pogrešajo. Oblasti izražajo bojazen da se bo število mrtvecev še povečalo. V Torbaliju je ostalo 200 družin brez strehe. V Erzurumu in Trapezuntu so prekinjene vse zvezze in ustavljen ves promet. Mnogo hiš je porušenih. Potres so čutili tudi v Atenah in na otokih Noxos, Samos in Corigo. (Glej tudi poročilo na 3. strani).

ODSTOP RUMUNSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Rim, 2. aprila. Po poročilih iz Ženeve je rumunski zunanj minister Titulescu brzojavno sporočil ministrskemu predsedniku Bratiștanu, da podaja ostavko na položaj zunanjega ministra. Ta korak je v zvezi z nedavnimi izjavami Mussolinija lordu Rothermeru glede revizije strianske pogodbe.

VOLITVE V NEMČIJI

Berlin, 2. aprila. Novo volitve so razpisane za dne 20. maja. Voilna kampanja je pričela že včeraj. Strankarsko orientirani listi so že začeli delati volilne prognoze. Večinoma se strinjajo v tem, da bodo izvoliti desničarske stranke precej oslabljene, opomogli pa si bodo sočlanili in centrum.

Novi letalski rekordi

Letalstvo hitro napreduje. Zopet sta bila postavljena dva nova rekorda, rekord vztrajnosti in rekord hitrosti. Vztrajnostni rekord so postavili Američani.

V soboto se je dvignil ameriški letalec Heldeman v spremstvu letalke Edite Stinson z letalom v zrak, da postavi nov vztrajnostni rekord. Startal je v Jacksonvillu v Floridi in je krožil nad tamošnjo okolico 53 ur in 37 minut. S tem je potokel svetovni rekord, ki sta ga lani postavila Nemčka Edzard in Ristič. Njun rekord je znašal 52 ur, 11 minut in 8 sekund. Ko sta ameriška letalca pristala, sta imela v tanku še 25 litrov bencina.

Težka nesreča na glavnem kolodvoru

Na tiru najdeno truplo kmečkega fanta

Davi okoli 5.30 je kretnik Urbanija zapajil na V. tiru nasproti tovornega skladišča popolnoma razmesjeno človeško truplo. Že po zunanjosti je bilo takojasno, da je moral biti ponesrečenec kmečkega stanu. Kretnik je takoj obvestil dežurnega železniškega uradnika. O dogodu je bila obveščena tudi policija.

Iz pomankljivih listin in knjižic, ki so jih našli pri ponesrečencu so ugotovili, da gre za Antonia Zapora, starega približno 20 let in doma najbrž iz kake vasi litijaške okrajine.

Policisti zdravnik dr. Avramović je poznate odredil, da so truplo prepeljali v mrtvaničo pri Sv. Krištof.

Zapora ima močno prebito lobanje in rane po vsem životu. Kako se je ponesrečil, niso mogli ugotoviti. Najbrž je med vožnjo padel in do nesreči v vagona ter ga je pri tem še kak drug vlek povzel.

O nesreči na glavnem kolodvoru smo dobili se naslednje pojasnilo.

Anton Zapora je bil rojen 1. 1908. v Sv. Krištof pri Litiji. Že nad dve leti je bil zaposlen kot služba v kavarni "Evropa". Bil je zelo pridel in dobro zavestilen. Svojega včasnega življenja je bil celo noč po konci in se je hotel, kolikor je moglo ugotoviti policijska komisija, danes zljudno odpeljati v Litijo. Kako je padel iz vagona ni bilo mogoče doznati. Samomor je izključen.

Iz ljubljanske kronike

Trije samomorilni poizkusni

Policistska kronika beleži včeraj kar tri samomorilne poizkusne. V invalidskem domu v nekdanji Šentpeterski vojašnici ob Lipičevi ulici so imeli snoči mnogo opravka z mladim invalidom, 34letnim Francetom B., ki ga je med vojno zadel granaten drobec v glavo in ne sme pititi alkohola, ker ga popolnoma zmeša tako, da ne ve, kaj dela. Oskrbnik invalidskega doma Vinko Poljak je snoči okoli 19.15 obvestil policistskega stražnika Frana Draščeka, da se je invalid France B. na stranišču I. nadstropja obesil na jermen. Stražnik je nato poklical reševalno postajo, ki je bila z rešilnim avtom takoj na mestu. Invalida pa ni bilo treba prepeljati v bolnič, ker je med tem že prišel k zavesti in zbežal od doma. Hotel je za bolničko ter se poskušal obesiti na kostanj ob Ljubljani. To mu je preprečil stražnik Drašček, na katerega se je potem invalid našel in je protestiral, da ga ovirajo pri njegovem poslu. Mož je godrnjal:

— Zakaj mi ne pustite umrijeti? Sem že istega življenja.

V vestibulu na glavnem kolodvoru je senci stražnik zapazil mlad žaljubljen parček, ki se je vedel zelo sumljivo. Oba sta bila nekoliko zmedena in nista znala pravilno odgovarjati na razna vprašanja. Odvedel ju je v policistske zapore. Na policiji pa sta 2letni rudarski delavec Polde Zakrajšek, doma iz Loke pri Zagorju ob Savi, in 22letna Katarina Zupančič, delavka iz Semeniča pri Aržišah, izpovedala, da sta sklenili izvršiti samomor, ker jima doma branijo, da bi se poročila. V soboto okoli 18. sta pobegnila od doma in prišla čez Trojane peš v Ljubljano. Sklenila sta skočiti v Savo ali Ljubljano. Denarja nista imela pri sebi. Kakor pravi Polde, je imel s seboj 150 Din, pa jih je moral med potjo izgubiti. Oba pravita, da Save nista mogla najti in sta končno zabredila nevede v

Dnevne vesti.

Iz državne službe. V višjo skupino sta pomaknjena profesor realke v Ljubljani Fran Vrhovnik in pomočnik komisarja železniške in obmejne policije v Mariboru Karlo Suša.

Vpokojitve v železniški službi. V področju železniške direkcije v Ljubljani so vpokojeni Aleksander Hovanski, Alojzij Valis, Karol Ogorec, Miha Skrlovinjak, Jakob Enci, Andrej Bajec, Anton Tominc, Ludvik Kasper, Josip Markon, Josip Eker, Karol Praf, Matija Bevc, Anton Vogler, Franc Karner, Matevž Zagorec, Ivan Dovgan in Peter Šarc.

Osebne vesti s pošte. Napredovali so za telefoniske 3. skupine III. kategorije: Pavla Anžič v Trebnjem, Marija Drobnič v Gornji Lendavi, Erna Korenini v Metliki, Pavla Štok v Ptuju, Nada Tomažič v Ljubljani, Boleslav Horvat v Slatini - Radenci, Anica Krašovič v Poljanah in Zofija Major v Mariboru, vse pripravnice 4. skupine III. kategorije. — Premeščeni so pb. ur. Marija Rabič iz Celja v Konjice, Danica Goštinec iz Beograda v Maribor, pa Hilda Benedek iz Šoštanja v Slovenj gradec. — Iz poštne službe je stopil pb. ur. Edita Deželač, roj. Simenc v Ljubljani.

Iz finančne službe. Vpokojen je upravitelj davčnega urada v Brežicah Rudolf Vivod.

U mestna odredba. Narodna banka je naročila vsem svojim podružnicam, naj zamenjajo raztrgane in slabe novčnice, zlasti novčnice po 10 Din. Podružnice Narodne banke sprejemajo tudi dinare, kjer jih je preveč v prometu. S tem bo olajan delnični promet. Narodna banka pa opozarja občinstvo, naj v lastnem interesu bolj paziti na denar, da ne bo toliko raztrgnutih in umazanih novčanic v prometu.

Prihod naših podpornikov. Naši prvi podporniki »Hrabri« in »Nebojša« prispeva v Boko Kotorsko 4. t. m. Svečanega sprejema se udeleži tudi poveljniška naše mornarica admiral Prica.

Medparlamentarna pogajanja v Pragi. Poslanec dr. Uhlíř je podal po medparlamentarnih pogajanjih v Pragi daljšo izjavilo, v kateri pravi med drugimi, da se počutijo jugoslovenski parlamentarci v Pragi, kakor doma. S českoslovaškimi parlamentarci so jugoslovenski narodni poslanci večinoma že od poprej osebno znani in zato v medsebojnom občevanju ni treba nobene oficijelnosti. O Stepanu in Pavlu Radiču je znano, da imata za žene Čehinje, a tudi druge jugoslovenske parlamentarce vežejo rodbinske vezi, bodisi neposredno s českimi rodbinami, ali pa z Jugosloveni, ki že davno stalno bivajo v Pragi. Jugoslovenski delegati smatrajo za glavni cilj svojega pričinka v Prago sporazum glede dispozicij za skupno konferenco v Beogradu in Dubrovniku. — Ker so na tudi parlamentarci obeh držav neprestano v tesnem kontaktu, je pričakovati, da bo skupna konferenca zelo skrbno pripravljena. Medparlamentarna unija ima konkretno in praktične cilje. Gre za novo trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo, za udeležbo češkega kapitala v jugoslovenskih podjetjih, za promet po Dunavu, za turističko, tujški, poštro-brzjavni in telefonski promet, za medsebojne stike na prosvetnem, zdravstvenem in umetniškem polju itd.

Izplačilo zaostankov državnim uradnikom. Finančni minister je odobril 20 milijonov dinarjev za izplačilo zaostankov plač in drugih prejemkov državnim uradnikom. Pričakovati je torej, da dobre končno državni uradniki to, kar jim po zakenu gre kar je država več let zadržava.

Odprava vizuma z Avstrijo. Avstrijska vlada se je začela pogaati z našo, da se vizum med obema državama odpravi.

Poleti na grobu neznanega vojaka. V soboto dopoldne so posetili poljski profesori in dijaki grob neznanega vojaka na Avali, kjer je položil prof. Janovski lavorje venec s poljskimi in jugoslovenskimi trakovi. Prof. Janovski je imel na grobu neznanega junaka daljši nagovor, v katerem je naglašal simpatije in solidarnost obeh narodov. Včeraj dopoldne so se odpeljali Poleti v Sarajevo, od koder krenjo v Dalmacijo.

Načelnik japonskega ministra narodnega zdravja v Beogradu. V Beograd je prispel načelnik japonskega ministra narodnega zdravja dr. Taki Ivahara, da se seznami z delom naših šolskih poliklinik. Dr. Ivahara je bil zadnje leto v Ženevi pri higijenski sekretarijati Društva narodov, zdaj pa prihaja v Jugoslavijo kot delegat Društva narodov. Iz Beograda odpotuje v Novi Sad, potem pa v Zagreb in v Ljubljano, kjer poseti vse ustanove šolskih poliklinik.

Novo poslopje ministra narodnega zdravja. Ministrstvo narodnega zdravja dobi v kratkem veliko moderno poslopje v ulici Miloša Velikega blizu splošne državne bolnice. Poslopje bo trinadstropno in bo imelo 78 oddelkov. Gradbeni stroški so preračunjeni na 6.000.000 Din.

Obvestilo novinarske loterije. Da ustreže onim, ki so kupili srečne novinarske loterije, je uprava podala izdajanje dobitkov do včetega 15. t. m. Srečke, ki ne bodo do tega dela predložene. Izgube svojo vrednost. Seznam izbranih sreček se dobri pri Jugoslovenskem novinarskem udruženju, sekcija Sarajevo. Priložiti je treba 2 Din v poštnih znakih.

Sikaniranje naših izseljencev. Izseljenški nadzorniki nas naprosto, da z ozirom na sobotni članek »Sikaniranje naših izseljencev« negotovimo, da je zdravnikom predpisano najstrožje pregledovanje vsakega izseljence, kar so tudi osebno odgovorni. Tako mora zdravnik v Ljubljani na dan odhoda kljub zdravniškemu sričevalju okrajnega zdravnika, ki je seveda staro že več mesecov, točno ugotoviti, če nima izseljenec trahome, skrufolaze, srčne hibe, gole, kile, krčnih žil, napinjenosti vratu, bočnih plju itd. Po kanadskih predpisih so edini s takimi hibami izključene od vsej-

vanja v Kanado in če bi jih zdravnik v Ljubljani ne zavrnil, bi to storil kanadski zdravnik v pristanišču vkravjanja. Poleg zdravniške preiskave izprasuje izseljenca posebe, ako morda nima kakšna skrivne od zdravnika neopazene bolezni ali kake druge hib. Ako jih izseljenec zataji, si mora potem sam prispisati stroške, ko ga v pristanišču zavrnejo. Pri tej prilikli ugotovljamo, da je v primeru naših zavrnjenih izseljencev še mnogo več izseljencev zavrnjenih od onih skupin, ki so bile namenjene v druge prekomorske države. V nedeljo je bilo iz Antwerpna vrnjenih 8 izseljenec.

Energičen nastop proti bolgarskim emigrantom v Beogradu. Beograjska policija je izgnala nedavno bolgarskega emigranta Stanojev Stojanov, ki je pripadal frakciji Aleksandra Popova. Preiskava je dognala, da je deloval Stojanov proti interesom države. Mož se je napotil v Italijo, kjer so ga seveda z veseljem sprejeti. V zvezi s to afero je bila izvršena v petek v pisarni bolgarske emigrantske delegacije hišna preiskava in policija je zaplenila mnogo dokumentov. Preiskava se nadaljuje.

Almanah »Jadranske Straže«. Po obvestili ministristva z dne 5. marca t. l. izdaje Jadranske Straže v prvi polovici meseca aprila t. l. Almanah Jadranske straže za leto 1928. V tem almanahu se obravnavajo vse panege našega pomorskega življenja. Almanah bo stal v predplačilu 120 Din. Kdo hoče Almanah naročiti, naj pošle ta znesek glavnemu odboru Jadranske straže v Beogradu, Miloša Velikega ul. 14. Glede na veliko važnost morja in narodnega gospodarstva na almanah našim trgovcem in obrtniku dobro služil.

Informativna služba »Putnika«. Društvo za tujski promet je uvelo letos novost, ki bo mnogo pripomogla, da se bo tujski promet uspešno razvijal. Doslej se je vsako sezono dogajalo, da so se mnogi tuji brzojavno ali telefonično obračali na društvo za tujski promet glede informacij o vremenu na naših kopališčih, o številu gostov, posetu poedinim hotelov itd. Društvo pa ni imelo potrebnih podatkov, da bi odgovarjalo na ta vprašanja. Od 1. t. m. pa dobitoval »Putnik« vsak teden dvakrat ali trikrat iz vseh kopališč in letovišč v naši državi poročil z vsemi informacijami, ki zanimajo tuje. V teh poročilih bodo označene poleg meteoroloških belež vse pridivite v pokališčih, število praznih sob v hotelih itd.

Kralj Jugoslovenska Matica podružnica v Kranju bo imela svoj redni letni občni zbor z namenom in poučnim dnevnim redom 4. aprila ob 8. zvečer v gostilni Glasbene Matici v Ljubljani. Vsak zbor naj pošle na skupščino svoji dva delegati s posobljili. Vabimo tudi nevske zborove mariborske oblasti, da poslije na to skupščino svoje zastopnike. Zunan odbor JPS Ljubljana.

Smrtna kosa. Včeraj zvečer je preminal v Ljubljani vpokojeni predmetni učitelj Srednje tehnične šole g. Ivan Bernot. Poleti je bil mož dela in kremenitev značajna. Kot izredno veden, marljiv in simpatičen učitelj je bil med stanovskimi tovarši in dijaki splošno priljubljen in tudi v zaseženem pokoju so mu ostali številni prijatelji zvesti. Pogreb bo jutri ob 4. popoldne iz Bohoričeve ulice št. 3. Blag mu spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Vreme. Danes je postalno oblačno. Ta ko vreme vladala skoraj po vsej državi. Na Črni Ljubljana-Maribor prihajajo lahki zaledni vetrovi, ponokod je mirno, a na jugu prevladuje jugovzhodni vetrovi. Morje je precej razburkano. Včeraj ni nikjer v državi deževalo. Bilo je lepo pomladansko vreme. Barometer zoper pada, kar je znak, da se bo vreme kmalu poslabšalo. Davi ob 8. je kazal barometer 749.2. Temperatura se dviga. Včeraj ob 14.30 je bil dosežen maksimum 14.8°, davti ob 7. minimum 7.3° C nad ničjo. Relativna vlaga je ob 8. znašala 80%.

Iz Ljubljane

I. Jubilej trnovskega župnika. Danes je minilo 10 let, od kar je bil imenovan za trnovskega župnika pisatelj g. Fran Finžgar. Jubilantu so župljani senci predali lepo poklonico. Več pesmi je jubilant na čast zapelo pevsko društvo za Krakovo in Trnovo pod vodstvom g. Premelča. Župnik g. Fran Finžgar uživa med vsemi trnovskimi župljani največje spoštovanje in splošne simpatije.

I. Cvetna nedelja. Na tradicionalen način je včeraj Ljubljana praznovala cvetno nedeljo. Po nekaterih cerkvah, tako v frančiškanski in v okolici, je bilo prav mnogo butar. Cerkve ljubljanske okolice so bile skoraj izpremenjene v pravcati gozd butar, ki so glede visokosti kar tekmovali med seboj. Velike butare so okoliški kmetje po večini kupili na Cankarjevem nabrežju, dočim so se ljubljanske gospodinjstva zadovoljili z malimi.

I. Protestni shod proti ukinitvi stanovanjskega zakona. Prvotno so socialisti nameravali prirediti protestno zborovanje proti ukinitvi stanovanjskega zakona v Narodnem domu. Tja je tudi dopoldne prislo prav mnogo najemnikov, ki so pač moralni oditi. Dejansko se je zborovanje vršilo pod milim nebom na trgu pred Mestnim domom. Udeležba je bila prav minimalna, kar kaže, da v Ljubljani ni pravega zanimanja za to pereče socijalno vprašanje. Zborovanje je otvoril predsednik SSJ g. Fran Škerl, na kar sta poročala tajnik OZUD g. Fran Škerl in g. Vencajz. Zbor, ki je potekel mirno in disciplinirano, je sprejel resolucijo, ki zahteva,

da se zaščita stanovanjskih najemnikov podaljša najmanj do 1. 1935, da je naj se državni, državnim oblastem, občinam in drugim korporacijam, naloži, da v tem času zgradi stanovanjske hiše, a Narodna skupščina naj prične takoj razpravljati o znanem predlogu posl. Petejana.

I. Uspešno delo Kolu jugoslovenskih sester. V unionski beli dvorani je bil včeraj popoldne redni letni občni zbor Kolu jugoslovenskih sester pod predsedstvom dvorne dame ge. Franje Tavčarjeve. Udeležba je bila prav lepa in so bile navzoče zastopnice posamov podružnic iz cele Slovenije. Gospa Franja Tavčarjeva je v topih besedah pozdravila delegacije, spominjala se je tudi umrlih članic. Umrlo je preteklo leto 12 članic, med njimi tudi podpredsednica g. Milena Žerjavova. Neumorna in agilna tajnica ga. Mira Engelmannova je podala nato zanimivo v pregledno poročilo o delovanju društva na socialnem, kulturnem in humanitarnem polju. Ljubljana steje 1230 članic v podruž. in poverjeništvih je 572 članic tako, da šteje Kolo v Sloveniji 7134 članic. Nekatere podružnice so zelo agilne, zlasti ona v Kranju. Kolo je vodilo razne akcije za zgradnjo Dežela doma. Lepa svota je bila za ta dom nabранa povodom 60letnice predsednice ge. Tavčarjeve. Tainica je za svoje poročilo žela odobravanie in pojavilo. Občni zbor je nato vzel na znanje in odobril še poročila ostalih društvenih funkcionark, nakar so se vrstile volitve novega odbora. Z vzklikom in viharnim ploskanjem je bila ponovno izvoljena za predsednico ge. Franja Tavčarjeva, kakor tudi 31 odberne. Na predlog predsednice je občni zbor poslal kralju in kraljici vdanostno brzojavko. Pozdrave so zborovalkle poslale tudi Kolu srbskih sester in pa bojni sestri Maši Gromovi, na kar je bil občni zbor zaključen.

I. Vrtnarska diskusija. Članstvo sadarske in vrtnarske podružnice v Ljubljani se obvezča, da se bo v tork, dne 6. aprila 1928. ob 20. v šoli pri Sv. Jakobu nadaljeval razgovor o raznih perečih vprašanjih iz vrtnarstva, ki bo obenem nekak zaključek letošnjih predavanj, katere je prirejala podružnica. Vabijo se članji in tudi nečlanji občini udeležiti. — Tajnik.

I. Mestna ženska podružnica Ciril Metodove družbe v Ljubljani priredila zbirko v Ljubljani dne 14. aprila t. l. popoldne in dne 15. aprila t. l. dopoldne. Na ta dan bodo predstavljali po cestah in trgh deklice in dečki pod nadzorstvom ljubljanskih dam bonbonke in razglednice. Čisti dobitek predstavitev je namenjen pot podpora revnemu šolskemu otrokom ob jezikovnih meljah, potem za nakup šolskih in mladinskih knjig in šolskih učil.

I. Modne zapestnice so samo široke. F. Čuden, Prešernova ulica 1. 32/T — Male tatvine. Upravitelj hiše št. 13 na Gospodovški cesti je policiji prijavil, da je včeraj popoldne neznan uzmočil ukradel v prvem nadstropju vodovodno pipo ter pogrenil. Voda je curkoma tekla in doplavila hodnik. Pipa je vredna 100 Din. Pravijo, da je moral to storiti iz mračevanja ena izmed strank, katerim je bilo z 1. junijem stanovanje odpovedano. — V Marmonovi ulici stanovali delavci tobache tovorne Elizabeth Zvan je neznanat tudi zvitraj ukradel vrc z 2 litrami mleka.

I. Premetna tatica. Železničarjeva hčerka Alojzija Trenčev iz Borovnice je prišla v soboto v Ljubljano, da pri železničarski nakupovalni zadružni kupi razne potrebske, kakor rozine in drugo za velikočne potice. Na glavnem kolodovoru v vestibulu je naprosila neko neznanu žensko, naj sprejme zavoj za nekaj časa v varstvo, ker mora sama kupiti vozni listek. Trenčeva je listek kupovala, a med tem je neznanaka z rozinami in drugimi stvarmi počnula iz vestibula. Trenčeva tripi 180 Din. Skode.

I. Dobrobit policijske kronike. Policijske zaprte 4 osebe, 2 radi tatvine in 2 radi splošnega suma. Policiji sta bili drijavljeni 2 manjši tatvini. Razgrajali so bili snoči povsod zelo agilni, zato bodo brezjeli od policije priznane nagrade. Radi kaljenja nočnega miru, nedostojnega vedenja in razgrajanja je bilo prijavljenih 10 oseb. Prijavljena sta 2 lastnika psov radi pastega kontumaca in 7 voznikov radi cestnopolicijskega reda.

Chinoferrin®

kina-vino z železom, načinljivojšje sredstvo proti slabokrvnosti. — Dobiva se v vsaki lekarni.

Iz Celja

I. Cvetna nedelja. Na tradicionalen način je včeraj Celje praznovala cvetno nedeljo. Po nekaterih cerkvah, tako v frančiškanski in v okolici, je bilo prav mnogo butar. Cerkve ljubljanske okolice so bile skoraj izpremenjene v pravcati gozd butar, ki so glede visokosti kar tekmovali med seboj. Velike butare so okoliški kmetje po večini kupili na Cankarjevem nabrežju, dočim so se ljubljanske gospodinjstva zadovoljili z malimi.

I. Protestni shod proti ukinitvi stanovanjskega zakona. Prvotno so socialisti nameravali prirediti protestno zborovanje proti ukinitvi stanovanjskega zakona v Narodnem domu. Tja je tudi dopoldne prislo prav mnogo najemnikov, ki so pač moralni oditi. Dejansko se je zborovanje vršilo pod milim nebom na trgu pred Mestnim domom. Udeležba je bila prav minimalna, kar kaže, da v Ljubljani ni pravega zanimanja za to pereče socijalno vprašanje. Zborovanje je otvoril predsednik SSJ g. Fran Škerl, na kar sta poročala tajnik OZUD g. Fran Škerl in g. Vencajz. Zbor, ki je potekel mirno in disciplinirano, je sprejel resolucijo, ki zahteva,

da se zaščita stanovanjskih najemnikov podaljša najmanj do 1. 1935, da je naj se državni, državnim oblastem, občinam in drugim korporacijam, naloži, da v tem času zgradi stanovanjske hiše, a Narodna skupščina naj prične takoj razpravljati o znanem predlogu posl. Petejana.

Katastrofalen potres v Smirni

Prof. dr. Belar nam poroča, da so potresomeri v observatoriju pod Triglavom v soboto ob 1.33 zaznamovali katastrofalen potres. Čigar ognjišče je bilo oddaljeno okrog 2.000 km. Ker mnogi, različno občutljivi potresomerji observatorija pod Triglavom to pot niso kazali nobenih sledov beleženja, dočim so zadnje tedne zelo dobro beležili potrese iz periadranske ozemlja, je jasno, da je šlo v soboto za daljni

G. W. Appleton.

Skrivnost stare vojvodinje

Roman

— Seveda, gospod doktor. Odnesla sem jih takoj sama gori in na lastne oči sem videla, kako jih je vzel. Ležala je že v postelji in bila je silno razburjena. Rekla sem jih: Ne razburjajte se tako milostiva, prinašam vam praške, ki jih pošilja gospod doktor po mojem možu. Nalila sem v kozarec vode in ga postavila na nočno omarico. Po teh praskih boste imenitno spali, a jutri zjutraj boste zopet zdravi in sveži.

Vojvodinja je sedla na posteljo in vzdihnila. Praške je vzela brez najmanjega odpora. Voščila mi je lahko noč in pustila sem jo samo. Ko sem prišla danes zjutraj v njeni sobo, sem mislila, da jo najdem popolnoma zdravo. Ko sem pa zagledala prazno posteljo in ko sem se prepričala, da je vojvodinja brez sledu izginila, sem zadrheli po vsem telesu. Lahko mi verjameta, gospod doktor, da sem se silno prestrašila. Noge so se mi tako tresle, da bi me lahko z mezinem podrla na tla.

In kar je najbolj čudno, je posegel v pogovor Mimmsa, i.e. da so bila vežna vrata zaklenjena in zapahnjena tako, kakor sem jih zaklenil snič, ko sem se vrnil od vas. Zaklenjena so bila tudi stranska vrata. Vojvodinja tudi skozi okno ni mogla pobegniti, ker so vsa okna zaprta od zunaj. Vrag vedi, kako je mogla zapustiti našo hišo. Lahko mi verjamete, gospod doktor, da se mi kar vrti v glavi.

— Da, tudi jaz se čudim, — sem odgovoril. Ali niste ponoči nicesar slišali?

— Ne, jaz spim vedno kakor ubit. Moja stara pa pravi, da je nekaj slišala.

— Samo zdi se mi, — je pripomnila gospodarjeva žena. Morda se mi je sanjalo, toda zdelo se mi je, da se nekdo seli iz hiše. Vendar pa mislim, da se mi je samo sanjalo, kajti tudi jaz navadno zelo trdno spim. Prebudim se običajno leže ob šestih zjutraj.

— To je čudovito, — sem dejal. — Kaj če bi stopili gori in si ogledali stanovanje?

— Saj res, gospod doktor.

Gospa Mimmsova je hitela naprej, morda sva ji pa sledila. Tudi Ana se je nam pridružila.

Odšli smo naravnost v vojvodinijo spalnico, kjer je bilo vse razmetano. Pernice in žimnice so bile raztrgane. Predalčki omarice v steni so bili odprt. Na tleh sta ležala dva odprta kovčega. Vsa vojvodinjina oblike je bila razmetana po tleh. Nočni gost je moral stanovanje temeljito preiskati.

A vendar sem takoj opazil, da iz stanovanja ni izginilo nič, kar bi predstavljalo večjo vrednost. Brokatasta oblike, ki jo je imela vojvodinja prejšnji večer na sebi, je visela na obesalniku pri vratih. Pod njo sem opazil dra-

gocen kožuhovinast žaket. Na toaletni mizici je stala šatulja z dragulji, ki je bila nedotaknjena. Kraj nje je ležala zlata ura in usnjena denarnica, v kateri sem našel osemdeset soveregnov. Ob vznožju postelje sem našel par elegantnih čevljev, okrašenih s starinskim srebrnim zaponkami. Takoj sem se spomnil, da je nosila vojvodinja te čevlige prejšnji večer, ko sva se seznanila.

Vse to se mi je zdelo tem bolj čudno, ker je bilo jasno, da je ponochi nekdo vlonil v stanovanje. Vlon sam je bil zagoneten, pač pa je bilo jasno, da je moral nekdo stanovanje temeljito preiskati in da je odstranil vojvodinjo v nočni obliki na način, ki je spominjal na pravljice iz »Tisoč in eno noči«.

Takok mi je bilo jasno, da je veljal nočni obisk in temeljita hišna preiskava zapečateni kuverti, ki je ležala zdaj na varnem pri mojem bankirju. Ni mi pa šlo v glavo, kako je mogla vojvodinja ponoc neopaženo izginiti iz hiše.

— Strašna coperinja, kaj ne gospod doktor? — je dejal Mimms.

— Da, priznati moram, da imamo opraviti s pravo čarovnijo. Svoj živ dan nisem kaj takega slišal. Kaj če bi si ogledali še sobo?

— Prav pravite, gospod doktor. Z ženo sva že bila tam, pa nisva opazila nič posebnega.

— Res je, — je pritrnila gospodinjina.

— Kar sami si oglejte sobo, gospod doktor.

Kakor sem že omenil, je bila soba zelo majhna. En pogled je zadostoval, da sem si jo ogledal.

Na peči je bil še pepel od prejšnjega večera. Rdeče žaluzije so bile skrbno spuščene, kako prejšnji večer. Miza je bila kakor običaino sredi sobe. Petrolejko je moral nekdo ugasnil, ker je bilo v nji še dovolj petroleja, da bi lahko gorela ves dan. Nit našlašča, nit dva nadavna stola nista bila premaknjena. Nizka omara je bila ob steni, kjer je bila peč, na drugi strani je bila mizica, na kateri je bilo pod steklenim pokrovom voščeno sadje. Tu ni bilo videti nobenega znaka nereda, nobenih sledov čudnega nočnega poseta.

— No, kaj sodite o tem, gospod doktor? — je vprašal Mimms in njebove radovedne oči so pri tem še vedno iskale po sobi sledove, ki bi pomagali pojasniti to zagonetko.

— Odkrito rečeno, — sem odgovoril, meni ne gre v glavo, kaj se je zgodilo. Iz tega labirinta presenetljivih dogodkov ne vidim nobenega izhoda. Nekdo je moral biti ponoči tu. Preiskal in prebrskal je vse stanovanje, potem je pa pograbil vojvodino in odletel z njo skozi zid. Kaj takega bi niti mačka ne mogla storiti. Mimogrede omenjeno —

kje je pa mačka? Snoči, ko sem odhajal, je ležala na preprogi pred pečjo.

— Aj, aj! — se je oglasila gospa Mimmsova. — Kje neki je? Ali si jo videl, Bill? Morda si jo pa videla ti, Ana?

Oba sta odkimala in gospa Mimmsova je nadajevala:

— Nu, jaz je tudi nisem videla. Davi sem bila tako razburjena, da nisem niti opazila, da mačke ni nikjer. Ta ljubka Popsie — tako jaz je bilo nameč ime, gospod doktor, — je zelo ljubila vojvodinjo in je vedno spala pri nji. Vsako jutro, ko sem prinesla čaj, je šla Popsie za menoj v kuhinjo, da je dobila skodelico mleka. Davi je pa ni bilo nikjer. Vem dobro, da ni šla za menoj v kuhinjo. Kaj porečeš na to, Bill?

— Prav nič, — je odgovoril mož. — Če so odnesli vojvodinjo skozi tla ali strop, so lahko odnesli tudi mačko. Ta storija je tako zapletena, da je živ krste razume. Če bi bil sam v hiši in če bi se ga zvečer pošteno nažehlal, bi mislil, da sem ugrabil in odnesel obe, vojvodinjo in mačko. Toda tu stojite vi, gospod doktor, tu stoji moja stara in tu je Ana. Vojvodinjo je izginila in zdaj pravite vsi, da je tudi mačka izhlapela. To je neka vražja čarovnija. Ne vem, kaj poreče na to hišni posestnik in kaj naj mu v tem prineru, povev. Ali bi ne bilo najpametnejše, da se obrneva na policijo, gospod doktor?

Pomisli sem. Spomnil sem se prokletega dokumenta s pečatom in pomislil sem, kako lahko bi se zapletel v afero z neprijetnimi posledicami že glede na svoj poklic.

— Ne, — sem odgovoril. — Vsač za enkrat še ne. Saj nimate nič skupnega z vonom v vojvodinijo stanovanje. Če bi bil jaz na vašem mestu, bi sestavil inventar vseh njenih stvari. Če pride policija, vani ne bo težko dokazati, da ste nedolžni. Jaz bi vam pa pomagal sestaviti inventar in pred policijo bi potrdil, da je pravilen. Nato bi prenesli vse v vašo spalnico in prepustili vso zadevo njenemu naravnemu razvoju. Če se pa vojvodinjo v doglednem času vrne, najde vse v najlepšem redu. Ako se pa ne vrne, innate pa še dovolj časa, da obvestite o tem oblasti. Kaj porečete na to, dragi Mimms?

— Strinjam se z vami, gospod doktor. Če mislite, da bo tako najbolje.

Pač bi pa zelel, da bi se čarovnije v mojem stanovanju ne ponovile. Veste, težko bi bilo potegniti mojo staro skozi strop, toda priznati moram, da bi ne pomisljil dolgo, marveč bi razbil glavo tistemu, ki bi se je dotaknil. Kresnil bi ga tako pošteno, da bi nikoli več ne stikal po tujih stanovanjih. Kar se pa gaje veče — v moji se že vrti in — Ana, kaj je pa tebi?

Ana se je nenadoma vrgla kakor je bila dolga in široka na tla in je potegnila izpod omare nekaj svetlega. Nato je naglo vstala in nam pokazala z briljanti in safrini okrašeno naprsno iglo.

— Dobro izurjena — išče službo v Ljubljani — Ponudbe pod Šivilja 578 na upravo »Slov. Naroda«, letn. 1929

— Šiviljo za pletenine sprejemam takoj, E. GOSTIN-CAR, Sv. Petra cesta 38. 609

— Blagajničarka z večletno praksjo zanesljiva moč — išče službo v večjem podjetju, izurjena tudi v vseh pisarniških delih — Ponudbe pod Blagajničarko/590 na upr. »Slov. Naroda«.

— Dobro izurjena — išče službo v Ljubljani — Ponudbe pod Šivilja 578 na upravo »Slov. Naroda«.

— Nakup zlata, srebra, platina, bakra, medenine, cinka itd. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII.

— Popolnoma suha drva — Šivilja 578 na upravo »Slov. Naroda«.

— Dva sostanovalca sprejemam v Gospodski ulici. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«.

— Pazite na oblike ker si veliko, veliko lahko prihranite če je daste čistiti in baš v kemično pralnici kjer je cena načinjena in najbolj solidna postrežba.

— Anton Boc, LJUBLJANA Selenburgova ul. 46/1 — tovarna Vič-Glince

— L. Mikus LJUBLJANA MESTNI TRG 15 uporablja svoje zaloge delnic v solinah ter surajajočih solin

— Poravnava izvršujem tukno in solido

— Za domi Živilje krovac. Živilje itd.

— STOEWER Šivalni stroj

Le to Vam poleg šivanja entis (oblačna), vese (štika), krpa po rilo in nogavice. Broj vsakega preminjanja ploča in drugo je stroj v minutah prpravljen ali za vezanje in ravno tako hitre zopet za navadno šivanje —

Poleg vseh prednosti, ki jih za vesno šivalni stroj STOEWER je tudi načinljiv.

Ne samodruži upodne prilike in oglejte si to izrednost pri

Lud Baraga, Ljubljana Selenburgova 6/1

Brespičen punk v vesolju, rebi aparatori itd. — Ugledni plični pogon — Slovensko imetvo

Občina Ljubljana Mestni pogrebni savod

Mož s tremi zarodki

V torek, 27. marca so napravili zdravniki v Budimpešti izredno zanimivo operacijo. Neki 30letni mož je prišel pred meseci v bolnično in tožil, da čuti silne bolečine v boku. Zdravniki niso mogli ugotoviti, kakšno bolezen ima. Kmalu se je začela delati možna na trebuhi bula, ki so mu jo operirali. Pri operaciji se je izkazalo, da so pod buko trije kot pest debeli zarodki, na katerih se so poznavi celo lasje. Po operaciji je mož takoj odleglo in zdravnik upaj, da bo popolnoma okreval.

Neki dunajski zdravnik je izjavil, da pri tej biološki senzaciji ne gre za nočnost, marveč za primer tako zvane teratome. Teratoma obstaja v tem, da nosi človek v svojem telesu že od rojstva embrionalne zarodke, na katere nalete zdravnik navadno še pozneje pri operaciji. V takih bulah tice koščki kože z lasmi, deli kosti, zobje ali pa celo deli organizma. Primer v Budimpešti je zanimiv v toliko, da so predstavili deli organizma trem zarodkom, dočim gre običajno samo za organe ne razvitega dvojčka, ki jih nosi moški v svojem organizmu. Mož, ki so ga operirali v Budimpešti, je imel v trebuhi zarodke že ob rojstvu in jih je nosil 30 let, preden so se začeli organično razvijati.

Zvezda je eksplodirala

Iz observatorija v La Plantu v Argenitiji poročajo, da je zvezda Nova Piktior eksplodirala, ker postaja vedno bolj nejasna tako, da se zdi, kakor da se izpreminja v oblak. Omenjena zvezda se je pojavila na južnem delu neboklona I. 1925. Vsled notranjega pritiska je postala vedno vedno večja in od 27. maja do 9. junija 1925 je naraščala hitrost njenega napenjanja od 140 kilometrov na 340 milijonov kilometrov v sekundi. To je eksplozija, ki se mi zemljini sploh misliti ne moremo.

Lajki se boje, da utegne imeti katastrofa v svetovju težke posledice za naš sončni sistem. Toda številke nam povедo, da se posledic takih katastrof ni treba batiti. Prof. Hartman, ki upravlja zvezdarnijo v La Plantu, je namreč

izračunal, da se je omenjena zvezda razstrelila pred 4.500 leti. Ta zvezda je namreč oddaljena od naše zemlje 4.500 svetlobnih let, a eno svetlobno leto znaša 9 in pol bilijona kilometrov.

Gospodarstvo

Naš izvoz v februarju

Po podatkih generalne direkcije carinje znašal je naš izvoz v februarju 294.760 ton v vrednosti 438.962.558 papirnatih ali 40 milijonov 89.369 zlatih dinarjev. V primeri s februarjem lanskoga leta je nazadoval naš izvoz za 26.968 ton, odnosno 16.412.360 dinarjev. Celotni izvoz v prvih dveh mesecih letosnjega leta je znašal 939.189.079 dinarjev. Nazadovanje znaša torej po teži 4.69, po vrednosti pa 7.39 odstotkov.

Na prvem mestu je bil v februarju po teži in vrednosti »radbeni les«, ki smo ga izvozili za 69.246.516 Din. Na drugem mestu je »lak« s 66.412.100, na tretjem živa teleta s 35.901.860, na četrtem živa goveja živila s 25.937.200, na petem sirov baker 25.400.000 na šestem suhe slive s 17.886.514 Din.

Naša zunanjina trgovina stalno nazaduje, kar je načnični dokaz, da gospodarske krize v doslednem času še ne bomo premagali. Na eni strani vidimo, da naš izvoz rapidno pada, na drugi strani pa uvori stalno narašča. Če poide tako dalje, bo gospodarski položaj v naši državi tako poslabšal, da bodo celi stanovi gmotno uničeni.

— Trošarina in takse. V 11. mesecih poračunskega leta 1927-28 so znašali dohodki od državne trošarine 660.100.805.31 dinarjev, dočim je bilo v proračunu določeno 692.184.166.74 Din, tako da znaša primanjkljaj 32.083.361.43 Din. Dohodki od takse so znašali 998.620.965.91 Din, v proračunu je bilo po določeno 973.481.666.60 Din, tako da znaša prebiteit 25.139.299.31 Din.

— Carinski dohodki od 10. do 20. marca so znašali 48.414.658 Din. Od tega odpade na carinarnico v Beogradu 12.235.209, v Zagrebu 11.556.823, v Novem Sadu 10 milijonov 96.492 v Ljubljani 8.320.462, v Dubrovniku 3.348.103 v Skoplju 1.717.629 in v Splitu 1.127.070. Od 1. aprila 1927 do 20. marca 1928 so znašali carinski dohodki 1